Code No. **22**

Total No. of Questions: 41]

[Total No. of Printed Pages : 8

June/July, 2009

ECONOMICS

(Kannada and English Versions)

Time: 3 Hours 15 Minutes [Max. Marks: 100

(Kannada Version)

ಸೂಚನೆಗಳು : i) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾಗ - ಎ

- I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 10 × 1 = 10
  - 1) 'ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ'ಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಿ.
  - 2) 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ?
  - 3) 'ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ' ಎಂದರೇನು ?
  - 4) 'ಖಾಸಗೀಕರಣ' ಎಂದರೇನು ?
  - 5) 'ರಕ್ಷಣಾ ಶಾಸನ' (ಸುರಕ್ಷಾ ಕಾನೂನು) ಎಂದರೇನು ?
  - 6) 'ಫ್ಯಾಕ್ಸ್' ಎಂದರೇನು ?
  - 7) ಹಳೆಯ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮಾರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಹೆಸರೇನು ?
  - 8) TRIMs ಅನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
  - 9) 'ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ' ಎಂದರೇನು ?
  - 10) ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರೇನು ?

[Turn over

ಭಾಗ - ಬಿ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

 $10 \times 2 = 20$

- 11) ವಿಶ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಯು ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ ?
- 12) 2001 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 13) ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 14) ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 15) ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನಾಲ್ಕು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 16) ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 17) ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 18) ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಅಣು ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 19) ಕೃಷಿ ಪತ್ನಿನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ.
- 20) ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯ (ಪೇಟೆಂಟ್) ಎಂದರೇನು ?
- 21) ರಫ್ಲು ಉತ್ತೇಜನದ ನಾಲ್ಕು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 22) ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದರೇನು ? ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಸಿ

- III. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹದಿನೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$
  - 23) ಭಾರತದ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡತನ ರೇಖೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

- 24) ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 25) ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು ಎಂದರೇನು ? ಅದರ ವಿಧಾನಗಳಾವುವು ?
- 26) ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 27) ವಿದೇಶೀ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವಿನ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಾವುವು ?
- 28) ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆ ಎಂದರೇನು ? ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 29) ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 30) ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 31) ವ್ಯಾಪಾರ ಬಾಕಿ ಮತ್ತು ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಬಾಕಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 32) ಭಾರತದ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 33) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯದ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಮೂಲಗಳಾವುವು?
- 34) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಡಿ

- IV. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಲವತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : $2 \times 10 = 20$
  - 35) ಭಾರತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
  - 36) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
  - 37) ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.
  - 38) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬ್ಮುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಇ

- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ನಿಯೋಜನೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $2\times 5=10$
  - 39) ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 40) ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವರದಿ ಬರೆಯಿರಿ.
  - 41) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ರಾಜ್ಯ ಗಳು	ಪಂಜಾಬ್	ಹರಿಯಾ ಣ	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕರ್ನಾಟಕ	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ತಮಿಳುನಾಡ ು	ಕೇರಳ
ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ (ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	40	38	30	25	20	12	5

ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ

ಭಾರತದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ರೈಲ್ವೇ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

Code No. 22

(English Version)

5

Note: i) Write the question numbers legibly in the margin.

ii) Answer for a question should be continuous.

PART - A

- I. Answer the following questions in *one* sentence each: $10 \times 1 = 10$
  - 1. Give the meaning of "Economic development".
  - 2. What is the density of population in India as per 2001 census?
  - 3. What is "Green Revolution"?
  - 4. What is "Privatisation"?
  - 5. What do you mean by "Umbrella legislation"?
  - 6. What is "Fax"?
  - 7. Name the market which buys and sells the old and already issued shares.
  - 8. Expand "TRIMs".
  - 9. What is "Revenue deficit"?
  - 10. Which is the central planning body having all the state chief ministers as its members?

PART - B

Answer any ten of the following questions in about four sentences each: II. $10 \times 2 = 20$ 11. How are the countries divided by World Development Report? 12. State the contribution of various sectors to National Income in 2001. 13. State the indicators of health and education. 14. Mention four measures for soil conservation. 15. Mention four problems of small scale industries. 16. Distinguish between agricultural labour and cultivator. 17. State the structure of road transport in India. 18. Name any two atomic power stations in India. 19. Mention the agricultural credit co-operative societies. 20. What is patent? 21. State any four measures of export promotion.

22. What is budget? Name the parts of it.

PART - C

III. Answer any eight of the following questions in about 15 sentences each:

 $8 \times 5 = 40$

- 23. Define poverty line as per Planning Commission of India. List out the poverty alleviation programmes undertaken by the Government.
- 24. Explain the nature of India's food problem.
- 25. What is rain-water harvesting? What are the methods of it?
- 26. Briefly explain the objectives of promotional policy for small scale industries.
- 27. What are the measures undertaken by the Government to promote the inflow of foreign investment?
- 28. What is labour union? State the objectives of labour unions.
- 29. Explain the role of communication in economic development.
- 30. Write a note on the monetary policy of Reserve Bank of India.
- 31. Distinguish between balance of trade and current account balance.
- 32. Discuss the composition of India's export trade.
- 33. What are the non-tax sources of revenue of the Central Government?
- 34. Explain the functions of National Planning Commission.

PART - D

IV. Answer any two of the following questions in about 40 sentences each:

 $2 \times 10 = 20$

- 35. Explain the characteristics of developing countries including India.
- 36. Explain the measures undertaken by the Government to control the growth of population in India.
- 37. Examine the reforms introduced in Indian banking sector.
- 38. Discuss the heads of expenditure of Central Government.

PART - E

- V. Answer any two of the following project and assignment related questions: $2 \times 5 = 10$
  - 39. Name any ten public sector industries (undertakings) and mention their location.
  - 40. Write a report on the activities of a "Self-Help Group" of your locality.
  - 41. Construct a bar diagram by using the following data relating to rice production in different states:

States	Punjab	Haryana	A.P.	Karnataka	Maharashtra	T.Nadu	Kerala
Production of							
Rice	40	38	30	25	20	12	5
(in million tonnes)							

FOR BLIND STUDENTS ONLY

Mention any ten Railway zones and their headquarters.